

מדינת ישראל
משרד הביטחון

אתר "יזכור" www.izkor.gov.il
סיפור חיים

קלנר, דב

בן מרים ועמנואל, נולד ביום ט"ו בכסלו תרפ"ד (23.11.1923) בבודפשט, בירת הונגריה ולמד שם בבית-ספר יסודי ובבית-ספר תיכון. אחר כך למד מכונאות ופחחות רכב ובמקצוע זה עבד עד שנת 1944 כשנכנסו הגרמנים להונגריה והוא נשלח למחנה עבודה. בסוף שנת 1944, לאחר מסע רגלי ארוך, נכלא במחנה הריכוז מטהאוזן. זמן קצר לפני תום מלחמת-העולם נורה על-ידי הגרמנים ונחשב כמת. הוא נשאר בחיים רק בזכות הצבא האמריקני ששיחרר את המחנה והטיפול המסור שקיבל בבתי-החולים. לאחר שחרורו ממחנה-הריכוז חידש את קשריו עם תנועת "הבונים", שבמסגרתה פעל עוד בהיותו נער. בראשית שנת 1947 עלה עם משפחתו על סיפון אוניית המעפילים "כנסת ישראל", שהיתה עתידה להביאם לארץ-ישראל, אבל לארץ הגיע רק בסוף אותה שנה לאחר שהשלטונות הבריטיים שלחוהו למחנות המעצר בקפריסין.

בבואו לארץ הצטרף דב לשורות הארגון הצבאי הלאומי, ועם בואה של אוניית הנשק "אלטלנה" לחופי הארץ, נשלח עם חבריו לכפר ויתקין לסייע בפריקת מטען האונייה. ביום י"ג בסיוון תש"ח (21.6.1948) בחילופי היריות שהתפתחו בעת הפריקה נפצע ונהרג. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בנחלת יצחק.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

נזכר את פולם

כל הזכויות שמורות © 2009. מדינת ישראל, משרד הביטחון.

Copyright © 2009. The State of Israel, Ministry of Defense. All rights Reserved.

חייל קלנר דב ז"ל

חייל קלנר דב ז"ל
בן 25 בנפלו

בן מרים ועמנואל

נולד בהונגריה - בודפשט

ב-ט"ו בכסלו תרפ"ד , 23/11/1923

נפל בפעילות מבצעית

ב-י"ד בסיון תש"ח , 21/6/1948

במלחמת העצמאות

שרת באצ"ל

מקום נפילה: כפר ויתקין

באזור: מרכז הארץ והשפלה

נקבר בגבעתיים - נחלת יצחק

קורות חיים

הוא נולד בבודפשט אשר בהונגריה, וכבן שלוש-עשרה היה במות עליו אביו. הוא נאלץ להפסיק את לימודיו והחל עובד כדי לפרנס את משפחתו.

במלחמת העולם השנייה עברה משפחתו בכור היסורים : בנה בכורה נרצח. וההורים הוחזקו במחנות-ריכוז ורק בדרך נס שרדו.

עם שחרורו מהמחנה במאוטהוזן. החליט דב לעלות ארצה ולהתחיל בה חיים חדשים. בשנת 1947 הצליח להגשים את שאיפתו. הוא השתקע בחדרה והתפרנס מעבודתו במכונאות. בהיותו חובב מוסיקה, בילה את עתות הפנאי בפריטה על פסנתר ובנגינה במפוחית-יד, אולם ימים רבים לא יכול היה להמשיך באורח-חיים זה, שהביא אמנם מרגוע לנפשו העייפה, הוא הרגיש חובה לקבוע את עמדתו וליטול חלק במלחמת העם לחרות. בהאמינו כי האצ"ל הוא הכוח הלוחם והוא ההולך בדרך הנכונה, הצטרף לשורותיו והחל לעבור אימונים צבאיים.

במסגרת גדודי אצ"ל צורף ליחידה קרבית, והשתתף בכיבוש הכפר הערבי סינדיאני ובהחזקתו.

נפל בי"ד תש"ח (21.6.1948) בכפר ויתקין בעת שבא לעזור בפריקת נשק מאנית "אלטלנה". הובא למנוחת עולמים בנחלת יצחק.

דב קלנר

דב נולד בבודאפשט (הונגריה). בהיותו בן שלוש עשרה התיתם מאביו. במלחמת העולם השנייה נרצח אחיו הבכור בידי הגרמנים וכל משפחתו הוחזקה במחנה ריכוז. עלה ארצה בשנת 1947, השתקע בחדרה והתפרנס מעבודתו במכונאות. במסגרת גדודי אצ"ל צורף ליחידה קרבית והשתתף בכיבוש הכפר הערבי סינדיאני ליד בינימינה ובהחזקתו. נפל בי"ד תש"ח (21.6.1948) בכפר ויתקין בעת שבא לעזור בפריקת הנשק מאנית "אלטלנה". הובא למנוחת עולמים בנחלת יצחק.

ל ד מ ו ת ו

עם הגיע האניה "אלטלנה" לכפר ויתקין חש דב להקביל את פני הלוחמים ולעזור בפריקת הברזל הגואל. אולם כאן ארבו לו ולחבריו אנשי "ההגנה" ובאש שלהם נפצע דב פצעים אנושים. אחרי שהיה מוטל שעות אחדות בלא כל אפשרות להגיש לו עזרה רפואית מתאימה, הוציא את נשמתו. דרך ארוכה של סבל ויסורים עבר דב עד שהגיע לארץ ישראל. במות עליו אביו, נאלץ לוותר על לימודיו והחל לעבוד כדי

דב קלנר

לפרנס את משפחתו. במלחמת העולם השנייה עברה גם משפחתו בכור היסורים: בנה בכורה נרצח, והאחרים הוחזקו במחנות ריכוז - ורק בדרך נס שרדו. עם שחרורו מהמחנה במאוטהוזן, החליט דב לעלות ארצה ולהתחיל בה חיים חדשים. בשנת 1947 הצליח להגשים את שאיפתו.

בהיותו חובב מוסיקה, בילה את עתות הפנאי בפריטה על פסנתר ובנגינה במפוחית יד. אולם ימים רבים לא יכול היה להמשיך באורח חיים זה, שהביא אמנם מרגוע לנפשו העייפה; הוא הרגיש חובה לקבוע את עמדתו וליטול חלק במלחמת העם לחרותו. בהאמינו כי אצ"ל הוא הכוח הלוחם והוא ההולך בדרך הנכונה, הצטרף לשורותיו והחל עובר אימונים צבאיים.

דב קלנר

איך נפל ?

במבואות כפר ויתקין, במרחק קילומטרים ספורים בלבד
מקווי האויב, נצטוותה החטיבה, ביום 20 ביוני 1948, לסכל
את נסיון ה"ארגון הצבאי הלאומי" (האצ"ל) להפר הסכם בינו
לבין ממשלת ישראל ולמסור את הנשק שהביא באניה "אלטלנה"
לרשות ממשלת ישראל וצבאה.

מפקד החטיבה מספר:

"בלב כבד ניגשתי לביצוע התפקיד שהוטל עלי ע"י המטכ"ל.
תיכף לקבלת הפקודה הכרזתי על "מצב הכן" בחטיבה ופקדתי
על גדוד 33, המתוגבר בפלוגה מגדוד 32, להקיף את כפר
ויתקין וסביבתו, שאנשי אצ"ל החזיקו. (את גדוד 35, שהיה
מורכב מאנשי האצ"ל החלטתי לא לשתף בפעולה נגד חבריהם
ומפקדיהם מאתמול). כמו כן, ביקשתי חטיבה 7 כי תשאל לי
יחידה של משוריינים לצורך הפעולה.

לאחר שהיחידות יצאו לשטח והוקמו מחסומי דרכים בנקודות
חיוניות, ישבנו וחיברנו הודעה אולטימטיבית קצרה למפקד

דב קלנר

האצ"ל בכפר ויתקין, בה דרשנו את כניעתה המיידית וללא
תנאי של האניה "אלטלנה", על כל אשר בה.
אחד ממפקדי הפלוגות של גדוד 32 נשלח לכפר ויתקין
למסור את האולטימטום. אני חיכיתי לו ליד הגשר החוצה את
נחל אלכסנדר הסמוך.

כעבור שעה ארוכה חזר המ"פ ובפיו תשובתו של מר מנחם
בגין, מפקד האצ"ל, שפקד אישית על אנשיו במקום. מר בגין
הודיעני כי הוא הופתע מאד מהאולטימטום. אין הוא יכול
לקבלו, אך ביקשני לבוא אליו, בחסות גדל לבן, ולדון
בענין במקום.

חזרתי ושלחתי את אותו מ"פ לכפר ויתקין על מנת להודיע
למר בגין כי אני הנני מפקדו החוקי של האיזור, אך נכון
אני לדון עמו באולטימטום שלי אם יטריח עצמו ויבוא אלי.
כעבור זמן מה הביאו לו את דבר סירובו.

פקדתי, איפוא, להדק את שרשרת הזקיפים ולא להשתמש
בנשק, אלא לצורך הגנה עצמית, במקרה שלא תהיה ברירה.

דב קלנר

עתה נמסר לי שמפקד גדוד 35, בלווית חלק מקציניו ואנשיו, עזבו את מחנה 21 בלא רשות והיו בדרכם לכפר ויתקין, כדי לעזור לחבריהם בפריקת הנשק מהאניה.

בהגיעו לאחד המחסומים שהצבנו נעצר, ואני גזרתי עליו ועל גדודו מעצר-מחנה עד הודעה חדשה. בצייתו לפקודה, חזר עם אנשיו למחנה.

בשעה מוקדמת של אותו בוקר הגיעוני ידיעות כי במקום אחד פתח האצ"ל באש מפיאט על זחל"ם שלנו. אחד מאנשינו נהרג ואחדים נפצעו. במקום אחד הם לקחו בשבי שניים מאנשינו.

פקדתי להדק את השרשרת עוד יותר, אך שוב ללא שימוש בכוח. גיסותינו נצטוו להדוף את אנשי האצ"ל, קמעה-קמעה, אל חוף הים, תוך ניתוק פלוגותיהם זו מזו, כל אימת שהדבר אפשרי.

אף על פי כן אירעו פה ושם חילופי יריות בשעה שהאצ"ל התנגד בכוח לתנועתנו. לשני הצדדים נגרמו אבדות.

דב קלנר

נתתי הוראה חמורה להמנע בכל להיטות יתר בפעולה זו.
בשעה מאוחרת יותר אותו יום התנדב מר בן-עמי, ראש עיריית
נתניה, לצאת בשליחותי לכפר ויתקין ולנסות לשכנע את מר
בגין כי יפסיק את מריו. הוא יצא לכפר ויתקין, נוסע בחוף
בג'פ המניף דגל לבן; אך חזר מקץ שעות אחדות. שליחותו
עלתה בתוהו. הוא סיפר לנו כי מנהיגי האצ"ל נרגזים מאד
ומנוי וגמור עמהם להלחם. הוא שאלני אם נכון אהיה
לוויתורים כלשהם.

סירבתי.

בלילה, לאחר שפרקה את רוב הנשק שהיה בה על חוף
ויתקין, יצאה ה"אלטלנה" לתל אביב ושם עגנה. ההתפתחויות
לאחר מכן בחוף תל אביב ידועות.

מר מרידור, סגנו של מר בגין, הופקד על שלוש מאות אנשי
האצ"ל שנשארו על חוף ויתקין.

במשך יום המחרת תימרנו את אנשינו עד שסגרו על כפר
ויתקין ועל החוף בטבעת צרה ומהודקת מאד. בשום קטע לא

דב קלנר

נפתחה אש. לפנות ערב הוכנס לפעולה גדוד 89 - גדוד הפשיטה של משה דיין - אשר פרץ בג'פים ובזחלמי"ם את קו ההגנה של האצ"ל, טיהר את כפר ויתקין וכתוצאה מכך הצטמצם השטח המוחזק בידי האצ"ל לקטע קטן של חוף הים. בזמן המצור על חוף הים עשה האצ"ל נסיון לשגר לאנשיו בכפר ויתקין תגבורת שתסתנן דרך טבעת המצור שלנו, אולם נסיון זה סוכל.

נוכח ההתרחשויות בתל אביב, והשמועות המגיעות משם, חששתי פן לא יציית גדוד 35 לפקודה להשאר במחנה. פקדתי, איפוא, על המג"ד למסור למחסני האפסנאות את כל הנשק שברשות הגדוד.

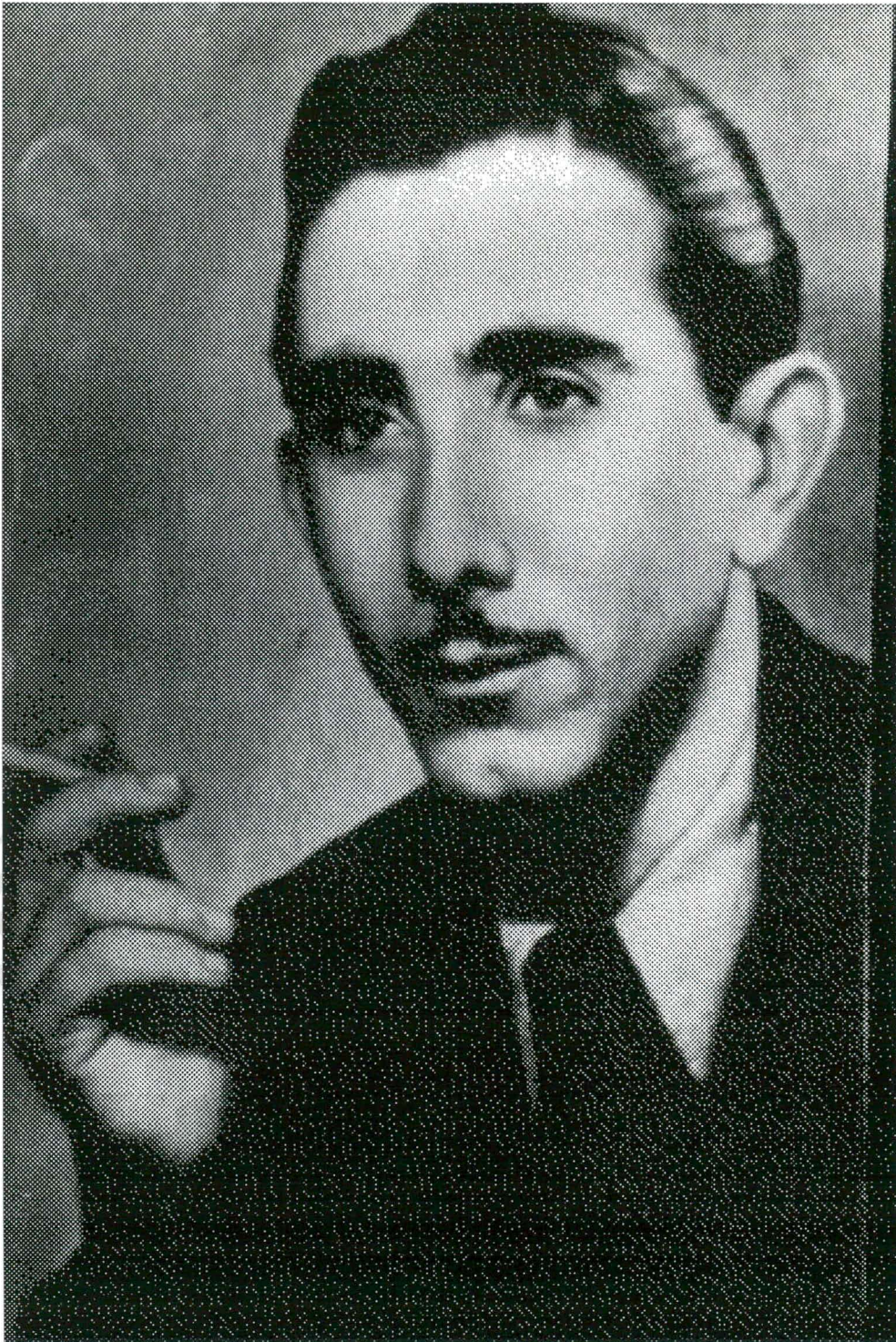
מג"ד 35 סירב תחילה לפקודה זו, וטען כי זהו ענין של כבוד לו ולאנשיו, בתור חיילים ולוחמים יהודיים, להחזיק בנשקם. ציוויתי על גדודים 32 ו-34 לשים מצור על המחנה ועמדתי על דרישתי למלא אחר הפקודה, ביסודה, אולם הרשיתי למפקד ולקציניו להוסיף ולהחזיק את נשקם האישי.

יד לבנים - חדרה

דב קלנר

בן מרים ועמנואל קלנר

23/11/23
21/06/48

ט"ו בכסלו תרפ"ד
י"ד בסיון תש"ח

נולד ביום
נפל ביום